

Erik Ansvang

DET HIERARKISKE PRINCIP

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk

DET HIERARKISKE PRINCIP

Erik Ansvang

VisionsNettet
www.visionsnettet.dk

Det hierarkiske princip

Af Erik Ansvang

*Hvis alt i Universet er hierarkisk
er det sandsynligt, at der findes
et overmenneskeligt rige – et hierarki*

Målsætning

I åndsvidenskaben tales der om *en indre verdensstyrelse* – en gruppe af oplyste mestre, der har det overordnede ansvar for menneskehedens og planetens udvikling. Disse oplyste sjæle er nået så langt på udviklingsvejen, at de ikke længere behøver at inkarnere. De er levende realiteter på indre eksistensplaner, og det medfører naturligvis, at de er usynlige for mennesker i fysisk inkarnation. Og det skaber naturligvis et problem i en tid, hvor den etablerede naturvidenskab kræver *synlige* beviser for enhver påstand.

Der er selvfølgelig tale om en påstand. Men at den på nuværende tidspunkt ikke kan bevises på grundlag af de gældende krav om objektiv bevisførelse, betyder naturligvis ikke, at påstanden er forkert. I denne artikel er det derfor hensigten at sandsynliggøre åndsvidenskabens påstand ved hjælp af indicier og sund logik. Hvis man kan påvise nogle helt klare og grundlæggende principper for hierarkisk orden i Universet, på planeten og i mennesket, kunne det sandsynliggøre de esoteriske kilders påstand.

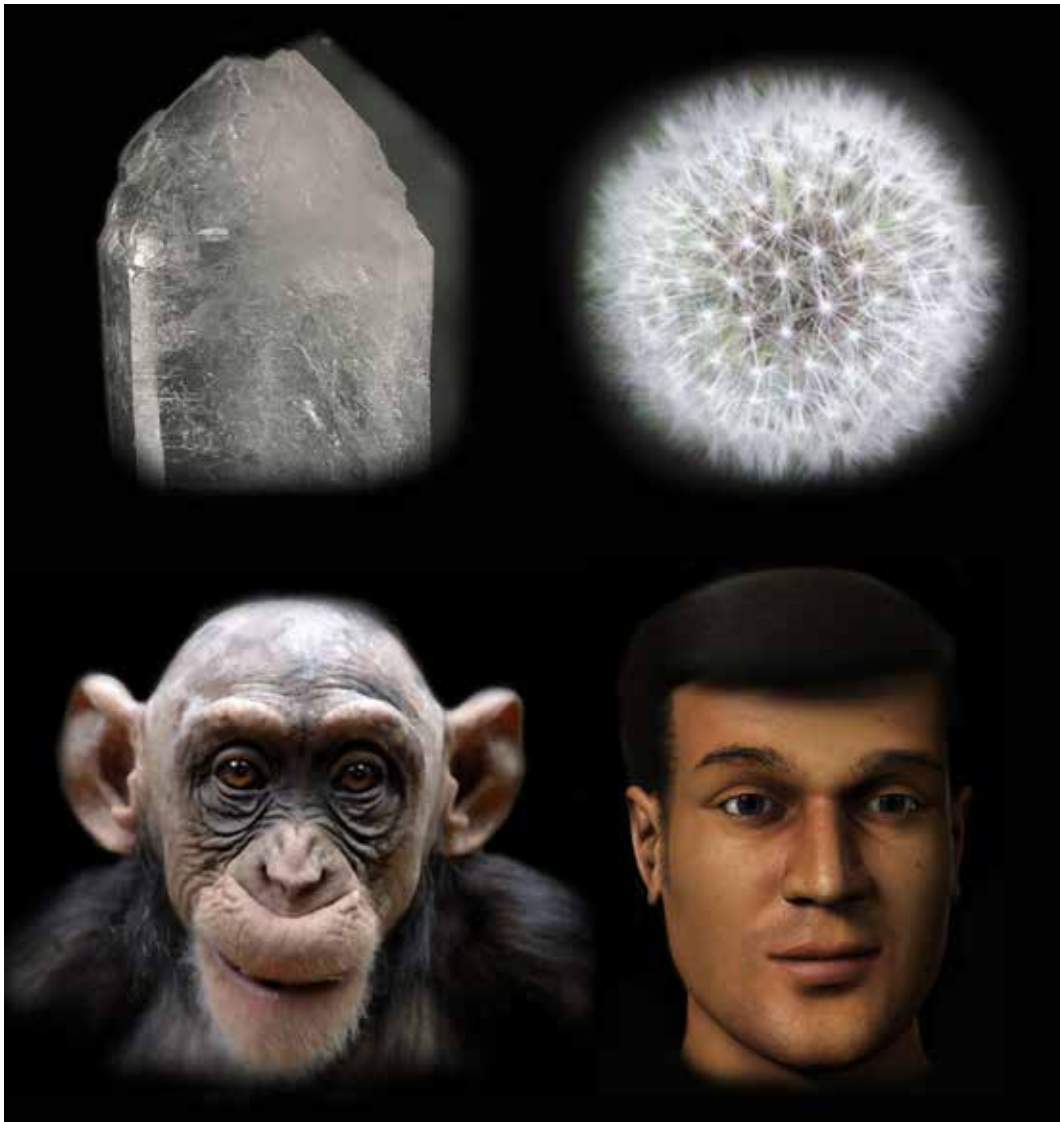
Sokrates, Frans af Assisi, Patanjali, Krishna, Lao Tse, Mohammed etc.

Historien viser, at der træder markante skikkelser frem på verdensscenen med jævne mellemrum, og demonstrerer en høj grad af indsigt og medfølelse. Gennem deres gerninger bliver de levende eksempler til efterfølgelse. Som eksempel kan nævnes navne som grækernes Sokrates, italienernes Frans af Assisi, indernes Patanjali og Krishna, kinesernes Lao Tse, arabernes Mohammed etc.

Vyasa, Tehuti, Zarathustra, Buddha og Kristus

Med større mellemrum hører man om de helt store lysbringere og frelserskikkelser som f.eks. indernes Vyasa, egypternes Tehuti (som er identisk med grækernes Thoth, Hermes og Hermes Trismegistos), persernes Zarathustra, Østens Buddha og Vestens Kristus. Disse budbringere er i høj grad selv budskabet, og deres liv og handlinger demonstrerer menneskets egne potentialer for at udvikle sig frem til en højere bevidsthed, der ligger langt over den almindelige menneskelige udvikling. Disse ophøjede skikkelser bevidner oplysningerne i åndsvidenskaben, hvor man hører, at den menneskelige evolution fører til udviklingsmæssige højder og ind i et højere naturrige, som ikke nødvendigvis indebærer fysisk manifestation.

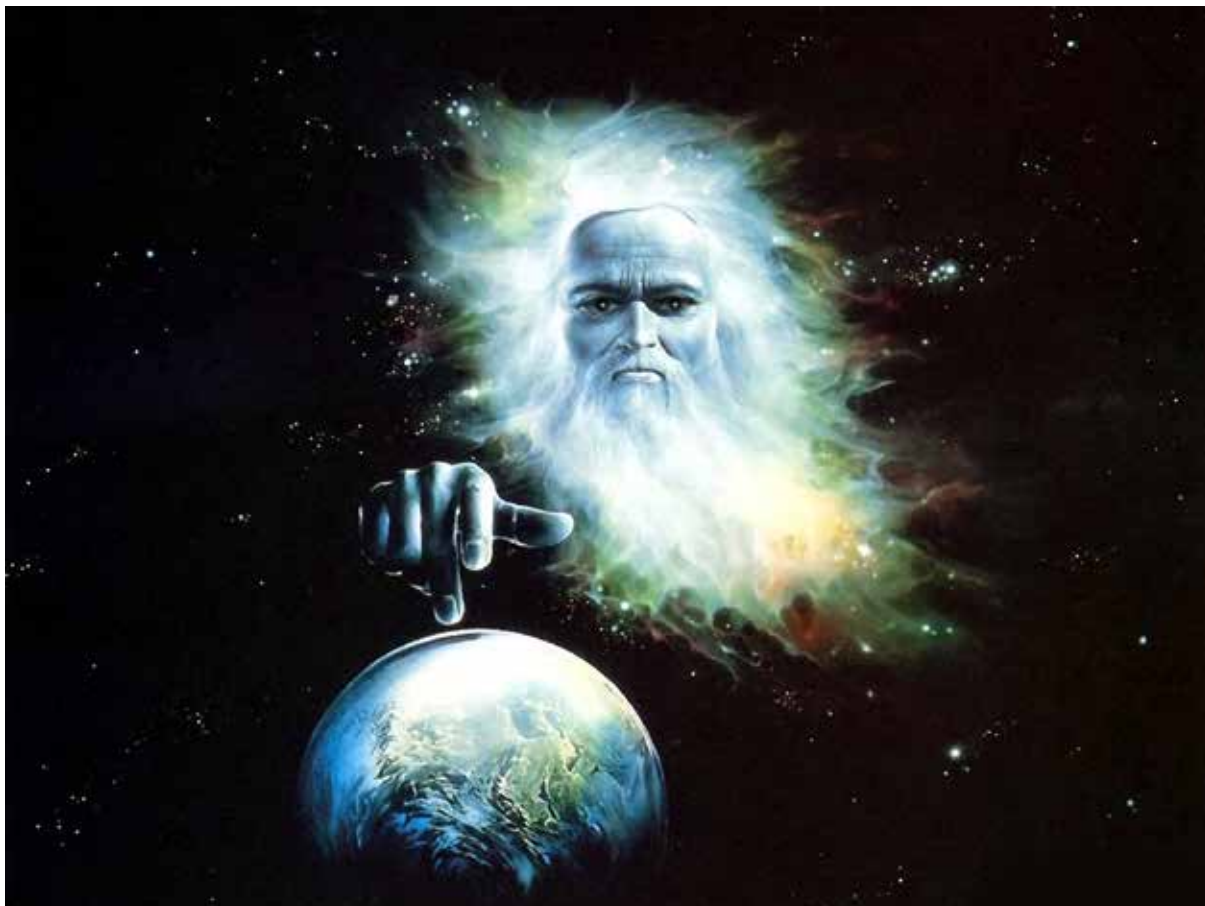
De fire lavere naturriger – mineralrige, planterige, dyrerige og menneskerige.

Tilhører det 5. naturrige

Denne planetariske ledelse – disse ophøjede mestre – hører til det 5. naturrige, og de kaldes mange forskellige navne. Her kaldes de udelukkende for "Hierarkiet". Åndsvidenskaben oplyser, at udviklingen på planeten er lagt i Hierarkiets hænder.

"Universet fungerer og ledes indefra udad ... Hele kosmos ledes, kontrolleres og besjæles af næsten endeløse rækker af hierarkier af sansende væsener, der hver har en mission at fuldføre ... De varierer i det uendelige med hensyn til deres grader af bevidsthed og intelligens."

H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære*, I. s. 304

Planetens direktion

Hierarkiet leder planeten indefra og udad. Man kan derfor sige, at de fungerer som planetens direktion eller hovedbestyrelse. I dag har esoterikere en større forståelse for, hvordan Jordens indre styrelse fungerer, men mon ikke disse jordnære spørgsmål om Hierarkiets funktion, kan medvirke til at give et mere logisk forhold til Gud og hans hjælpere:

- Hvis du var Gud, og skulle køre en tidssvarende global forretning her i informationsalderen, ville du så: Forsøge at køre Universet helt *alene* ... galakser, planeter og mikrober ... eller ville du ansætte nogle medarbejdere – underdirektører, bestyrelsesmedlemmer, komitéer, afdelinger med ledere – som skulle hjælpe med at bære ansvaret?
Hvorfra ved du, at Han ikke gør det?
- Ville du forsøge at køre en verden med godt seks milliarder mennesker som marionetdukker i snor og vise dig for menneskebørnene som julemanden? Eller ville du give det enkelte menneske egne redskaber og sit eget tankesind – sprede vogtende devaer – og lade mennesket lære, hvad der er klogt og uklogt?
Hvorfra ved du, at Han ikke gør det?
- Ville du lade hver medarbejder selv gætte på, hvilken opgave, der skal løses – uanset om der er en produktionsplan eller ikke? Eller ville du etablere en "jobtræningsafdeling", hvor du bruger erfarne hjælpere, som kan vise vej og tilbyde hjælp, når en medarbejder vil spørge og lytte?
Hvorfra ved du, at Han ikke gør det?

- Ville du sætte alle dine varer på hylden, når de bare én gang er kørt gennem produktionslinjen? Eller ville du sende dem videre til en anden afdeling, og bede dem køre dem endnu engang for at finde tekniske forbedringer eller foretage lidt finpudsning?
Hvorfra ved du, at Han ikke gør det?
- Ville du køre dit produktionsapparat med de samme gamle medarbejdere årti efter årti? Eller ville du fjerne de bedste værkførere fra produktionslinjen og ansætte dem i din ledelse?
Hvorfra ved du, at Han ikke gør det?

Det store hvide broderskab

Når man i åndsvidenskabelige kredse bruger ordet "Hierarkiet", tænker de fleste omgående på mesterhierarkiet, men det hierarkiske princip er ikke isoleret til *Det store hvide broderskab* af højt indviede mestre. Det omfatter hele Universet fra det absolut største til det absolut mindste.

Bevidstheds- eller magthierarki?

Ideen om den hierarkiske ledelsesmodel er sædvanligvis nem at acceptere for mennesker, der studerer åndsvidenskab – og for mennesker, der føler sig tryk ved tanken om, at Universet udgør et bevidsthedshierarki. Men det er bestemt ikke alle, der bryder sig om tanken om den hierarkiske styreform. Mange forbinder nemlig det hierarkiske princip med autoritet, kontrol, dominans og magt. Historiske skræmmebilleder af en Hitler, en Stalin eller Orwells scenarie med "big brothers" kaster uhyggelige skygger over det hierarkiske princip.

Hierarki er en ordning hvor magt, myndighed, autoritet og prestige er systematisk *ulige* fordelt mellem mennesker. Det er et system med klare regler for, hvem der skal bestemme, og hvem der skal adlyde. Et hierarki kan illustreres som en trekant eller en pyramide. Øverst er der få, som har stor magt, længere nede er der færre, som har mindre magt, og på bunden er der mange, som ikke har magt.

I mange ordbøger er hierarki forklaret med "præstevælde", men egentlig er det navnet på den indre rangordning mellem engle, ærkeengle og andre medlemmer af det himmelske system.

Den stærke leder er gået af mode

Den stærke leder, som kender svarene på alt, som altid har ret, som ved, hvad der er bedst for alle, og som kræver, at alle accepterer hans autoritet, er gået af mode. Ikke desto mindre findes der stadig ledere på verdensscenen, som er så snæversynede, at de stadig stiller krav om underdanige tilhængere. Disse tilhængere er så uselvstændige, at de har behov for at få besked på, hvad de skal gøre eller ikke gøre – eller de frygter autoriteten så meget, at de ikke tør udtrykke deres egen mening.

Mindre underdanighed i dag

I dag betragtes verdens små og store diktatorer med mindre underdanighed – uanset om de hersker i erhvervslivet, familielivet, det politiske liv, i industrien, i skolesystemet ... ja selv lederne i de såkaldte åndelige grupper må finde sig i mindre ærbødighed. Her tænkes der selvsagt ikke på "rygklapperne" og andre mennesker, som er stærkt fokuserede på personlig anerkendelse.

I åndelige kredse er der ofte et næsten desperat behov for kvalificeret lederskab. Man mangler mennesker, der kan organisere. Den tibetanske mester Djwhal Khul siger, at der er langt flere gode mennesker på planeten end onde. De onde kræfter er bare bedre organiserede. Behovet for åndeligt orienterede mennesker med organisatorisk talent er derfor stort.

Risiko for gurudyrkelse

I åndelige kredse fører den hierarkiske model nogle gange til ekstrem ærefrygt eller dyb hengivenhed, på trods af at den seriøse åndsvidenskab aldrig kræver hverken underkastelse eller afhængighed, men snarere ærlig og kompetent samarbejde om menneskehedens og planetens transformation.

Mennesket er sin egen autoritet

Heldigvis er gurerne ved at forsvinde, og åndeligt orienterede mennesker finder ud af, at det enkelte menneske er sin egen autoritet. Man begynder at forstå, at man hver især skal følge kravene fra de højere niveauer af sin egen bevidsthed til gavn for helheden i stedet for at hengive sig til sentimental selvopofrelse for en lærer, der lover oplysning til gavn for den personlige udvikling som en sikker adgang til "nirvana".

Man skal blive fortroligt med, at der på planeten findes mestre, som konstant hjælper, inspirerer og vejleder i udviklingen, men man skal samtidig forstå, at de ikke er interesseret i tilbedelse eller underdanighed. Man skal i stedet lære at forholde sig naturligt til deres tilstedeværelse, og derfor er det vigtigt, at alle, der kender til Hierarkiets eksistens, taler naturligt og selvfølgelig om mestrene og deres arbejde. Der er grund til at minde om mesteren Djwhal Khuls ord.

"Meget er allerede gjort for at gøre den almindelige offentlighed fortrolig med Hierarkiets eksistens, og meget er gjort på en sådan måde, at hele emnet er bragt i miskredit. De grupper, som nu beskæftiger sig med udbredelsen af den esoteriske lære, vil gøre klogt i at ændre deres metoder, hvis der – under deres afgrundsdybe uvidenhed og deres forkærlighed for det spektakulære – findes en sand tro og et ægte humanitært ønske. Information om Hierarkiet bør følge disse retningslinjer: Vægten bør lægges på menneskehedens udvikling og i særdeleshed på dens mål, fuldkommengørelse. Det er ikke en idealistisk realisering af sværmerisk mystik, men den iboende og overskyggende sjæls beherskelse af redskabet, mennesket i inkarnation. Der bør i stigende grad undervises i menneskets opbygning."

Alice A. Bailey: *The Externalization of the Hierarchy*, p. 588

Det hierarkiske princip

Først skal dette spørgsmål besvares: "Hvad er et hierarki?" Oprindelsen til et ord kan i mange tilfælde afsløre den virkelige intention bag begrebet ...

"HIERARKI" = "hieros" = hellig – "arkhia" = styre
"HIERARKI" = "helligt styre" eller "hellige herskere"

Modsætningen er ...

"HETERAKI" = forskellige styreformer.

Ordets oprindelse afslører, at det hierarkiske princip bygger på tanken om et helligt styre eller et styre, der er lagt i hænderne på hellige, ophøjede eller vise mennesker. Den hierarkiske grundtanke er derfor ikke et magthierarki, men et *visdomshierarki*.

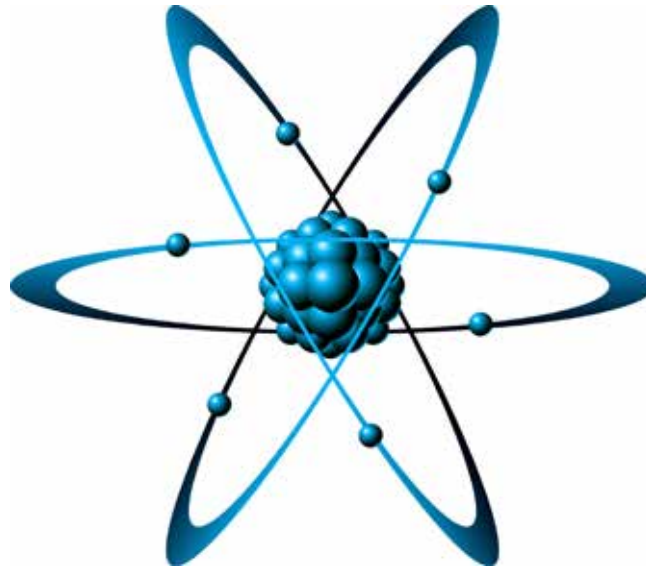

Som sagt – hvis man slår op i et leksikon, kan man læse, at "hierarki" fortolkes som "*præstevælde*" eller "*rangordning af indviede personer*". Rangordningen findes naturligvis i menneskeriget, men denne definition fortæller ikke, at princippet for rangordning gælder *overalt* i naturen. Det hierarkiske princip gælder *ikke* kun i præsteordener, men også i virksomheder, bavianflokke, hønsegårde, molekylestrukturer og atomer.

Hvis man skal forsøge at give en definition på et hierarki, kunne den måske lyde sådan – i det mindste som et udgangspunkt:

Et hierarki er resultatet af en proces, der skaber rangfølge, hvor niveauer af tiltagende kompleksitet, fleksibilitet og koordination skabes i form, funktion og adfærd.

Denne rangfølge strækker sig fra det relativt enkle til det relativt komplekse. Det er nødvendigt at sige "relativt", for selv den mest simple genstand er i virkeligheden yderst kompleks.

Styrende funktioner

Der findes beviser for hierarkisk rangfølge overalt, og man kan betragte den som "styrende funktioner". Det skal forstås sådan, at det, der styrer, befinder sig på et højere niveau, end det, der styres. Nogle eksempler kunne være:

- Atomkernen styrer aktiviteterne af elektronerne.
- Bidronningen styrer aktiviteterne i bikuben.
- Høvdingen styrer stammen.
- Chefen styrer medarbejderne ... etc.

Spørgsmålet er, om der overhovedet findes en handling, en ting, en proces eller en ide, der ikke er hierarkisk af natur.

Den hierarkiske proces

Hvordan blev dette hierarki dannet? For at forstå det, er det nødvendigt at begynde ved begyndelsen – *da Universet blev skabt*. Muligvis var der først en intens koncentration af energier, som eksploderede. Denne begivenhed kalder naturvidenskaben "big bang".

Den kosmiske eksplosion medførte, at mængder af energi spredtes roterende ud i rummet. Undervejs tiltrak nogle energimængder andre energimængder med samme frekvens, indtil tyngdekraften (som er det samme som sammenhængskraften), skabte den sammensmeltning, der blev til stof.

Stoffet (med tyngdekraften eller sammenhængskraften) strømmede ud fra sit centrum, tiltrak mere og mere indtil kernen ... og på denne måde blev jordskorpen på planeten dannet i årtusindernes løb. Derved opstod der et enormt uorganisk hierarki af tiltagende kompleksitet og fleksibilitet, som omfatter mikrokvarke, kvarks, elektroner, atomer og molekyler – og samtidig opstod der et fundamentalt princip ...

*Den lavere udvikler den efterfølgende højere orden,
og højere ordener koordinerer aktiviteten i de lavere.*

Allerede nu får man fornemmelsen af, at noget højere eller overordnet styrer noget lavere og underordnet – som det samtidig er en uadskillelig del af.

Uorganisk bliver til organisk

Naturvidenskaben ved ikke, hvordan livet opstod, for man er ikke i stand til at genskabe de betingelser, der er forudsætningen for det fysiske livs opståen, men det ser ud til, at en bestemt type uorganiske molekyler omdannes til organiske molekyler.

De indgår forbindelser og skaber makromolekyler ...

- som indgår forbindelser og danner celler ...
- og fra cellerne opstår cellevæv ...
- cellevævet danner organer ...
- som danner systemer af organer ... etc.

For hvert niveau er hver enhed på én gang en enhed i forhold til de underenheder, den omfatter, og samtidig er den selv en del af en endnu mere kompleks makroenhed ovenover.

På denne måde er atomet på sit eget niveau en selvstændig enhed. Den er makroenhed for elektronerne, neutronerne og protonerne, som er dens mikroenheder. Og den er selv en mikroenhed i forhold til molekylerne, som den blot er en del af.

... og sådan fortsætter det gennem skabelsens hierarki, som inkluderer celler, organer, organismer, familier, grupper, befolkninger etc.

Mennesket er med andre ord ikke adskilt fra alt det, der har skabt mennesket. Det er en del af en højere orden, som det hjælper med at skabe.

Alle mennesker er celler

Nu begynder man at forstå, hvorfor åndsvidenskaben påstår, at alle mennesker er celler i et hierarkisk opbygget legeme. I virkeligheden er det enkelt at forklare.

Det begyndte med, at forældrene stillede et befrugtet æg til rådighed. Dette befrugtede æg var en enkelt celle, som allerede indgik i den hierarkiske over- og underopdeling. Og i denne opdeling har de enkelte dele en specifik rolle.

Vertikal og horisontal orientering

Den enkelte celle i organismen er programmeret. Man kan kalde denne programmering for cellens "vertikale" orientering. Men for at den kan udfylde sin rolle i udviklingen af en mere kompleks enhed, som er en del af legemet (f.eks. hjernebarken, en muskel, indvolde etc.), er det desuden nødvendigt for hver celle at skabe en "horisontal" orientering. Og det gjorde den ved at *kommunikere*. Den oprettede informationsforbindelser til de omgivende celler. Forbindelser er en forudsætning for samarbejde – også på celleniveau.

Symbolet for den vertikale og horisontale orientering er det ligearmede kors. Symbolet kan anvendes på ethvert udviklingsniveau, fordi ...

- den horisontale linje viser retningen for den stigende kompleksitet...
- den vertikale linje viser udviklingsniveauet (som esoterisk set viser vejen mod indvielse og stedet for tjenestearbejde).

Fra kontakt til nervecentre

I fosterstadiet etablerer cellerne ...

1. Kommunikation gennem kontakt eller berøring.
2. Et kemisk informationssystem via berøringspunkterne.
3. Mens fosteret vokser og tager form, bliver bestemte celler bærere af bestemte informationer, som skaber nervebanerne.
4. Disse kommunikationsbaner mødes i forskellige punkter for at danne det, der kaldes nervecentre, som gør det muligt at samle og fordele informationer fra de enkelte områder.

Rygsøjlen udvikles som en slags hovedvej for kommunikationen, og efterhånden skabes mere komplekse informationscentre som et hierarkisk kontrolsystem langs hovedvejen. Esoterikere kender disse informationscentre som chakraerne, der ligger på vejen fra rodcentret nederst på rygsøjlen op gennem hjernen til hovedcentret.

Sidst udviklet – mindst udviklet

Det, der udvikles sidst, er også det mindst udviklede. Hos mennesket er det forhjernen, der på den ene side er den mest komplekse koordinationscentral, men også det mindst komplette i sin udvikling. Og derfor er den naturligvis åben for yderligere udvikling.

Hjernen et billede på menneskets hierarkiske opbygning

Hvis man betragter hjernen som hovedcenter for kommunikationen i organismen, har man et godt billede af menneskets hierarkiske opbygning. Mennesket kan beskadige dele af kroppen, uden at det får den mindste indflydelse på organismens evne til at fungere. Hvis man skærer sig i fingeren, får dette område en smule mere opmærksomhed, men man fungerer stadig. Lidt større skader kan sætte organismen ud af funktion i kortere og længere tid, men hvis man beskadiger hjernen, kan store dele af organismen blive lammet for bestandig. Hvis man mister en arm eller et ben – eller endog visse indre organer – lever man videre – ganske vist på en mere begrænset måde. Men hvis man halshugges, sættes hele organismen ud af spillet ... hvad blandt andet Madame La Guillotine fandt ud af.

Når man ser tilbage på udviklingen af menneskekroppen, vil man se, at hver eneste gruppering (celler, organer, organsystemer etc.), alle er udfoldet af den del, de stammer fra.

I den forstand er helheden større end summen af sine dele, for de eksisterer ikke kun som en samling af selvstændige enheder, men snarere på grund af deres fælles ophav og deres relationer.

Det betyder, at mens det lavere potentielt rummer det højere, rummer det højere reelt det lavere.

Fra familie til verdenssamfund

Det samme gælder det enkelte menneske. Det enkelte menneske er en celle i en levende organisme, som er et levende hierarki af undergrupper, grupper og overgrupper. Mennesket agerer selv i forskellige hierarkier. Det er født ind i en familie, hvor de voksne leder børnene. Familien er en del af lokalområdet ... som er en del af den lokale kommune ... som er en del af en landsdel ... om er den del af en nationalstat ... som er en del af en union ... som er en del af et verdenssamfund.

På ethvert niveau i det hierarkiske system udvikler og opretholder hver gruppe sin egen integritet. Men grænsen for gruppens autonomi opstår, når aktiviteten berører andre grupper. Og her opstår det næste hierarkiske princip.

*Det er gruppen over, der regulerer aktiviteterne i gruppen under.
Eller sagt på en anden måde: Den enkeltes interesse må vige
for helhedens.*

Et eksempel: Renovation

Et godt eksempel er samfundets håndtering af affald. Engang var det enkelte menneske ansvarlig for sit eget affald, men efterhånden som det lille samfund voksede, overtog bysamfundet opgaven med at indsamle affaldet. Bysamfundene voksede, og affaldet begyndte at give forureningsproblemer, som for eksempel grundvandsforurening. Dette problem bredte sig ud over kommunegrænserne, og involverede derfor næste niveau i samfundet. Og i dag ved enhver, at forureningsproblemet har nået et omfang, at det ikke alene er et nationalt anliggende, men i høj grad befinder sig på internationalt niveau. Det er menneskehedens højeste instanser, der styrer og kontrollerer udviklingen, men der handles lokalt. I sidste ende får de internationale beslutninger virkninger, der styrer og retleder det enkelte menneskes liv.

Manglende samarbejde begrænser udviklingen

Hvis en gruppe eller en enkeltperson nægter at deltage i en aktivitet, der er besluttet på et højere niveau, begrænses helhedens udviklingsmuligheder. Hvis de højere niveauer ikke er opmærksomme på de lavere niveauers behov, interesser og muligheder, begrænses helhedens udviklingsmuligheder også.

De lavere niveauer må derfor altid være villige til at afgive autonomi for at skabe nye udviklingsmuligheder for helheden. Og de højere niveauer må respondere på behovene på de lavere niveauer, som skal støtte udviklingen.

Orden eller kaos

At fornægte det hierarkiske princip, er ganske enkelt at fornægte virkeligheden. En ikke-hierarkisk stat (hvis en sådan overhovedet eksisterer eller har eksisteret), vil være en stat, hvor livet styres med minimal organisering – og det vil i virkeligheden betyde maksimalt kaos. Uden en hierarkisk struktur vil menneskets sociale og psykologiske liv bryde sammen. Det vil følge den samme proces, som den fysiske krop efter døden. Den organisering, der holdt legemet sammen, vil gå i opløsning, og kroppen vil forvandles til de atomer, som det blev skabt af. Denne proces vil fortsætte indtil alt stof er vent tilbage til Det Ene Liv, som oprindeligt skabte det ved tidernes begyndelse. Det ville svare til, at man kører filmen baglæns – årtusinde efter årtusinde – årmillion efter årmillion – år milliard efter år milliard ... indtil skabelsen forsvinder ind i sig selv. Konklusionen er derfor, at hierarki er en nødvendig forudsætning for udvikling.

Gener og felter

Indtil videre er hierarkiet blevet beskrevet som en lineær eller envejs struktur, for det er antydnet, at udviklingen går fra bunden og opefter. Det er imidlertid kun en del af billedet. Antropologen Gregory Bateson siger:

"Ingen ny orden eller intet nyt mønster kan opstå uden information."

Gregory Bateson: *Ånd og Natur*

Med information mener han handling, hensigt eller proces. Han taler om den information, der er nødvendig for at styre udviklingen af det fysiske nervesystem fra livet som foster indtil mennesket er kemisk kodet ind i DNA-spiralen i generne. Denne genetiske information er naturligvis modificeret af det omgivende miljø.

Eksempelvis er vilde alpeblomster små, men når de flyttes ned i dalen, vokser de sig større.

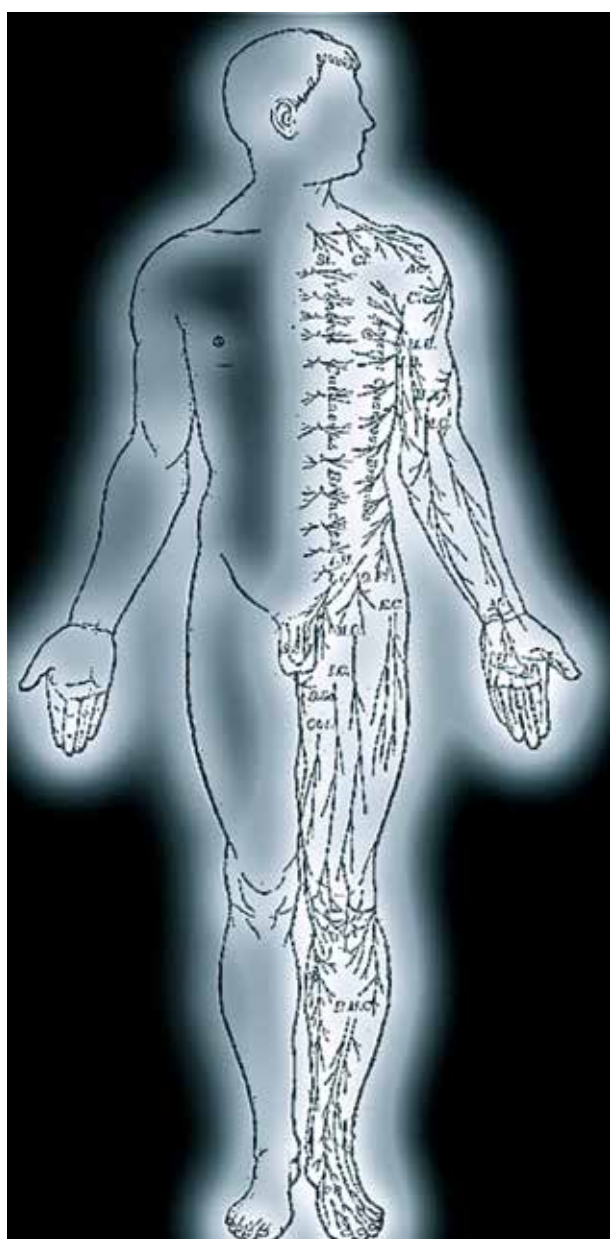
Genetisk information og miljø er ikke nok

Alt tyder imidlertid på, at genetisk information og miljøbetingelser ikke er nok til at styre udviklingen. Naturvidenskaben har opdaget, at cellerne i begyndelsen holdes løst sammen, og inden for en given periode kan de flyttes fra et sted til et andet uden at organismens overordnede udvikling ændrer sig. Forskerne opdagede, at enhver celle kunne påtage sig en hvilken som helst nødvendig rolle i organismen.

Enhver celle kan fungere som øje-, eller nerve- eller knoglecelle etc. Det, der afgjorde den enkelte celledes rolle i helheden, var dens *placering* i fosteret. Tilsyneladende rummer hver eneste celle i organismen programmeringen for hele organismen, selvom den bare er en lille del af det, den er med til at opbygge.

Hvad er det, der organiserer cellerne?

Endnu ved man ikke, hvad det er, der organiserer de enkelte celler, så de til sidst indtager deres helt specifikke position og rolle, og på samme tid skaber en homogen støbeform, som formgiver den samlede organisme. Man forestiller sig, at der er et kraftfelt (måske elektromagnetisk) i naturen, der fungerer som en skabelon, der styrer cellernes indbyrdes placering, og giver helheden form. Dette kraftfelt kaldes "*morfogenetisk*". Rupert Sheldrake, som nok er kommet med det mest autoritative udsagn på området, siger, at dette kraftfelt er ansvarligt for systemets specielle form og organisation på alle niveauer.

Det morfogenetiske felt er identisk med æterlegemet

Selvom Sheldrake ikke nævner, at dette morfogenetiske felt ser ud til at være identisk med det, som åndsvidenskaben kalder æterlegemet, så passer beskrivelsen til den, den tibetanske mester Djwhal Khul giver:

"Derfor udgør æterlegemet det arketypiske plan i forhold til det faste fysiske legeme."

Alice A. Bailey: *En afhandling om Kosmisk Ild*, s. 105

"Systemer organiseres, som de gør, fordi tilsvarende systemer er organiseret på samme måde i fortiden."

Rupert Sheldrake: *A New Science of Life*

Men det afslører imidlertid ikke, *hvordan* de morfogenetiske felter oprindeligt blev skabt. Eftersom de *ikke* skabes af kroppen, men snarere eksisterer *før* den, står man tilbage med spørgsmålet om felternes kilde.

Det morfogenetiske felt eller det æteriske legeme er *årsagen*, og den fysiske form eller kroppen er *virkingen*. Derfor må æterlegemet være overordnet den fysiske krop. Meget tyder

på, at mennesket er underlagt disse felter. Og derfor må de være udtryk for en overordnet plan eller hensigt.

Hensigten eller den overordnede plan

Ideen om en overordnet plan eller en hensigt med skabelsen er uacceptabelt set fra darwinisternes synspunkt. Darwinisterne mener jo, at evolutionen er et resultat af forandringer og nye genetiske kombinationer – og de udvælges alene for at mennesket kan overleve i omgivelsernes livsbetingelser. Der er ingen grund til at sætte spørgsmålstejn ved værdien af darwinismens tanker, som blev fremsat i en tid med enorme mængder af naturvidenskabelige undersøgelser, men i dag er hypoteserne blevet til tvivlsomme forklaringer på kilden til de informationer, der er nødvendige for livets evolution.

Er livets hierarki forhåndsprogrammeret?

Det er nødvendigt at påpege den naturvidenskabelige uvidenhed omkring kilden til planetens genetiske programmer og de morfogenetiske felter, der styrer dem. Man må overveje, om livets hierarki på alle niveauer er programmeret på forhånd af en kilde, som er væsentlig mere kompleks end den form, som den opstår af. Jeremy Hayward har skrevet:

"Formernes umådelige mangfoldighed, tendensen til tilsyneladende 'forudseenhed' af den naturlige evolutionsproces, forandringerne i arternes former, uafhængighed af miljøets tvang, beviser den rige kreativitet, og på sin vis også naturens intelligens, tilstedeværelsen af samarbejde i naturen og måske endog 'mentale processer'."

Jeremy Hayward: *Perceiving Ordinary Magic*, p. 123-124

Guds bevidsthed?

Det er et ikke-videnskabeligt svar på evolutionen og dermed livets hierarki. Mystikere vil sige, at det hele er udtryk for Guds bevidsthed. Det er måske rigtigt, men det er alligevel et alt for nemt svar, for svaret giver ikke mulighed for at forstå processerne. Der er ingen grund til at benægte Guds eksistens, men der er heller ingen grund til bruge Ham som en undskyldning for uvidenhed.

En uerkendt egenskab i Universet

Men tilbage til livets hierarki og dets udvikling i såvel makrokosmos som i mikrokosmos. I begge tilfælde viser der sig at være en egenskab i Universet, som endnu mangler at blive formuleret. Heldigvis er der hjælp at hente i åndsvidenskaben, selvom erkendelserne endnu ikke er accepteret af naturvidenskaben.

Nedefra og op eller oppefra og ned?

Naturvidenskaben antager i dag, at livets hierarki skabes fra bunden og op-efter. Det udfolder sig fra simple amøber i udifferentierede stadier til klart systematiserede og integrerede stadier. Deres udvikling ser imidlertid ud til at være integreret fra toppen og nedefter. Det vil sige, at en foregående og mere kompleks informationskilde styrer den mindre komplekse.

Fremtiden bygger på fortiden

Hvis det er korrekt, betyder det, at skabelsen af nye former i fremtiden, kræver en model fra fortiden. I samme øjeblik den nye form er skabt, vil den være en fortidig hændelse, der kan styre en fremtidig. Det medfører ikke, at "fortiden" altid ligger bagude. Eksempelvis ved man fra sportens verden, at når en ny rekord er skabt, og derfor hører fortiden til, så er den samtidig model og målsætning for de sportsfolk, der endnu ikke har præsteret det samme. Fortidens handlinger rummer fremtidens muligheder.

Fra instinkt til intention

Hvis man accepterer denne hierarkiske proces, accepterer man determinisme. Determinisme betyder, at alle begivenheder er udtryk for, hvad der allerede er forudbestemt. Årsagerne til alle begivenheder er derfor for længst aktiveret i fortiden. Det siger sig selv, at denne holdning skaber store problemer for begrebet "fri vilje". Det er ikke et emne, der skal diskuteres her, men det er værd at huske på. Ikke desto mindre skal man overveje følgende:

Hvis åndsvidenskaben har ret i, at livet ikke er udtryk for tilfældigheder, men har en hensigt, skal der uundgåeligt skabes livsformer, som er nødvendige for at opfylde hensigten.

Succeserne er bevaret

I skabelsesprocessen må der have været forsøg, som viste sig at være var unyttige for det planetariske liv. Der må have været fejltagelser eller begrænsede succeser. De livsformer, som har vist deres værdi gennem deres plads i naturens orden, er bevaret. Bevarelsen af disse livsformer, deres funktioner og instinktive adfærd, er basis for det program, der er programmeret i deres specielle genetiske kode. De er styret af kræfterne i de såkaldte morfogenetiske eller formskabende felter. Derfor fødes mennesker af mennesker, grise af grise og mus af mus – og derfor udtrykker de deres menneskelighed eller "grisselighed" eller "musselighed".

Stabiliseres og gøres til rutinefunktioner

Når en livsform når til grænsen af sine muligheder, stabiliseres den i sin "miljømæssige niche". Og der bliver den, indtil den har fuldført sin funktion. Men samtidig er andre og mere komplekse livsformer involveret. Det, der på et tidspunkt var nyt, stabiliseres og gøres efterhånden til rutinefunktioner. Og alligevel opstår der fra tid til anden naturkatastrofer med ødelæggende virkning – som f.eks. ændringerne i Jordens magnetfelt og istiderne, der medførte masseødelæggelse af de tidlige livsformer og derfor skabte mulighed for at nye kunne opstå.

Fra reptilhjerne til todelt hjerne

Livets udvikling bevægede sig fra livsformer med reptilhjerne til pattedyr med todelt hjerne, som igen blev fundament for udviklingen af den menneskelige livsform. Undervejs udvikledes et mere komplekst nervesystem – navnlig udviklingen af forhjernen, som gradvis har overtaget den gamle baghjerne.

Uegnet til instinktiv, genetisk overført information

Konsekvenserne heraf er, at af alle arter er menneskets hjerne den mest uegnede til instinktiv eller genetisk overført information. Denne mangel ville være dødbringende, hvis der ikke var alternative muligheder for overførsel af nødvendige informationer, men det er der kompenseres for ved hjælp af et mere komplekst nervesystem, og en hjerne som gør det muligt at adskille, sammenligne, skelne og vurdere.

Instinkt blev afløst af intention

Som konsekvens af muligheden for at vurdere årsag og virkning, begyndte mennesket at fortrænge instinktet. I stedet vurderede det hensigten med sine handlinger. Man kan også sige, at instinktet blev afløst af intentionen. Det blev nu muligt for mennesket at tilegne sig viden gennem undervisning og lærdom – men samtidig skabte det større afhængighed under opvæksten, for evnen til at klare sig kræver stadig større træning og indlæring.

Krokodilleungen og føllet

Beviset for menneskets mangel på instinkt ses ved fødslen. Prøv blot at sammenligne en nyfødt krokodille med et nyfødt føl. Krokodilleungen bryder selv ud af ægget og løber hurtigt og direkte ned til det nærmeste vandløb. Efter bare få minutter klarer den sig selv. Et føl må kæmpe nogle minutter for at komme på benene, men herefter er det i ugevis afhængig af moderen, når det skal have føde eller beskyttes mod fjender.

Her bør det indskydes, at instinkt ofte defineres som racens opsamlede fælles erfaring, og det er sandt. Men naturvidenskaben betragter den som overleveret gennem organismen, hvorimod åndsvidenskaben ser den som gruppesjælens sammensparede erfaringsmængde.

Menneskebarnet kræver uddannelse i 18-30 år

Et menneskebarn er ikke alene totalt hjælpeløst ved fødslen. Det kræver hjælp og uddannelse af et stort samfund på et højt teknologisk niveau i op til 18, 20 ja endog 30 år efter fødslen, før det kan klare sig selv. Og selvom mennesket er fysisk voksen i en alder mellem 24 og 28 år, er det endnu ikke følelsesmæssigt, mentalt eller åndeligt modent, hvilket samfundets kaos, frustrationer og åndelige tomhed på de fleste af livets områder demonstrerer.

Det betyder, at mennesket har et livslangt behov for personlig transformation.

Ekstragenetisk overførsel/undervisning og lærdom

Manglen på genetisk overførsel af informationer, som kan sikre menneskets overlevelse, evnen til at klare sig selv og sin udvikling, medfører, at alt det, der er nødvendigt for at organisere menneskelivet, skal overføres og erhverves "ekstra-genetisk". "Agenterne" i denne proces, som medfører, at mennesket ikke længere styres af sine gener, er andre medlemmer i den menneskelige familie. Denne proces med "ekstra-genetisk" overførsel af informationer kaldes undervisning og lærdom.

Lærere er ekstra-genetiske overførere

Selvom mennesket er instinktivt disponerede for indlæring (fordi overlevelse afhænger af det), er det ikke født med viden om, hvad det skal lære, og hvordan det lærer det. I stedet stiller evolutionen forældre, familiemedlemmer, venner og bekendte og hele samfundet til rådighed – herunder de mennesker, der er udset til at fungere som lærere. Man kan sige, at navnlig lærerne fungerer som "ekstra-genetiske" overførere af meget af den information, mennesket behøver for at klare sig i livet.

Undervisning og lærdom har derfor taget instinktets plads i evolutionsprocessen.

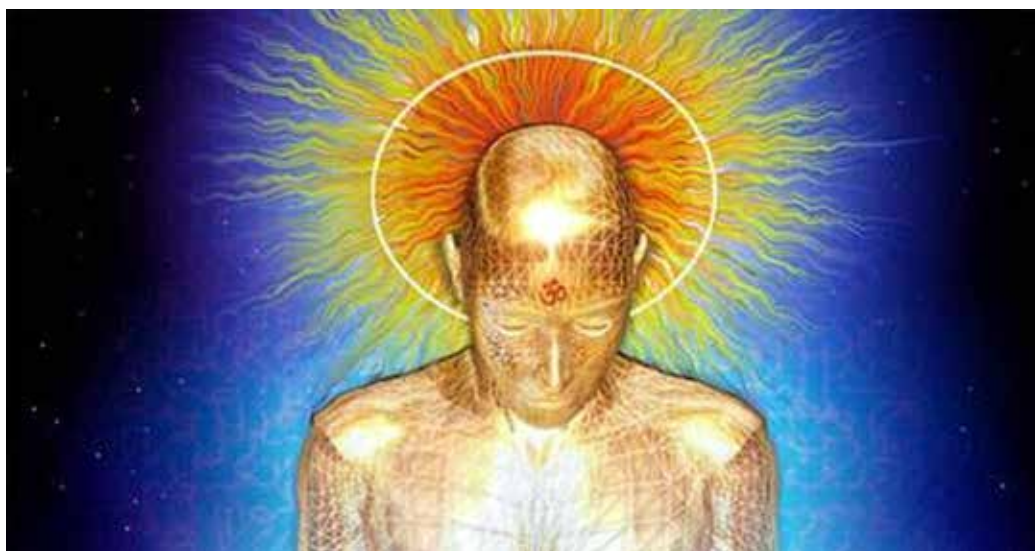
Da begrebet undervisning dukkede op udvikledes samtidig evner som refleksion, skelneevne, valg og målbevidsthed ...

- og ud af disse egenskaber opstod forståelsen af årsag og virkning ...
- som igen udviklede en søgen efter rigtig handling ...
- som bliver en kilde til viden og forståelse.

Derfor kan man konkludere, at tanken ikke kun er grundlag for menneskets aktiviteter, men for menneskets virkelighed.

Kompleksiteten vokser

Den ene generations tanker og aktiviteter, danner en ledetråd for den efterfølgende generation, som tilføjer deres andel til det, der er opnået ... etc. På denne måde er hver generation tvunget til at øge bevidstheden alene for at kunne håndtere det, der allerede er opnået. Og i denne proces vokser kompleksiteten for den efterfølgende generation. Derfor går udviklingen af det enkelte menneskes bevidsthed hånd i hånd med menneskehedens og dermed også planetens udvikling.

Den store opdeling

Meget som er nævnt indtil nu, befinder sig indenfor den vesterlandske naturvidenskabelige tradition, som i det store hele er af nyere oprindelse. De største fremskridt er først set i dette århundrede. Naturvidenskaben har indsamlet en enorm mængde af informationer, ideer, hypoteser og viden om naturens fysik, kemi og biologi. I de seneste århundreder er naturen blevet omhyggeligt undersøgt, men da denne form for forskning er et relativt nyt eksperiment, er det mest essentielle – nemlig menneskets *bevidsthed* – endnu et ret uudforsket territorium. Eftersom bevidstheden spiller en central rolle, som årsag til planetens tilstand i fortiden og dens forædling indtil i dag, er det indlysende, at bevidstheden bliver det primære fokus i fremtidens videnskaber.

Menneskeheden er ikke kun et vestligt fænomen

På trods af udviklingen af psykoanalysen har den vestlige videnskab haft en tendens til at ignorere ideen om, at bevidstheden er værd at studere. Men menneskeheden er ikke kun et vestligt fænomen, hvad man ofte glemmer. Informationer om bevidstheden og dens rolle i mennesket og planetens hierarkiske liv er derfor ikke begrænset til Vestens videnskaber.

Eksempelvis afslører Østens doktriner, at den synlige verden blot er en tilsynkomst eller en virkning – ikke den bagvedliggende realitet eller årsag. Det samme påstod Platon og længe efter ham Immanuel Kant.

De nye fysikere erkender (helt i overensstemmelse med de gamle tekster) at alt er energi, og at alle manifestationer derfor blot er energi omsat til partikler. Det er via denne forståelse af, hvordan energi er organiseret, at man kan famle sig vej mod en forståelse af årsagernes verden.

To typer af evolution

I menneskelivet er der to typer af evolution:

1. Sjælens evolution

Den handler om organiseringen af bevidstheden (inden i formen) – det er det, der kaldes menneskets sjæl.

2. Det fysiske legemes evolution

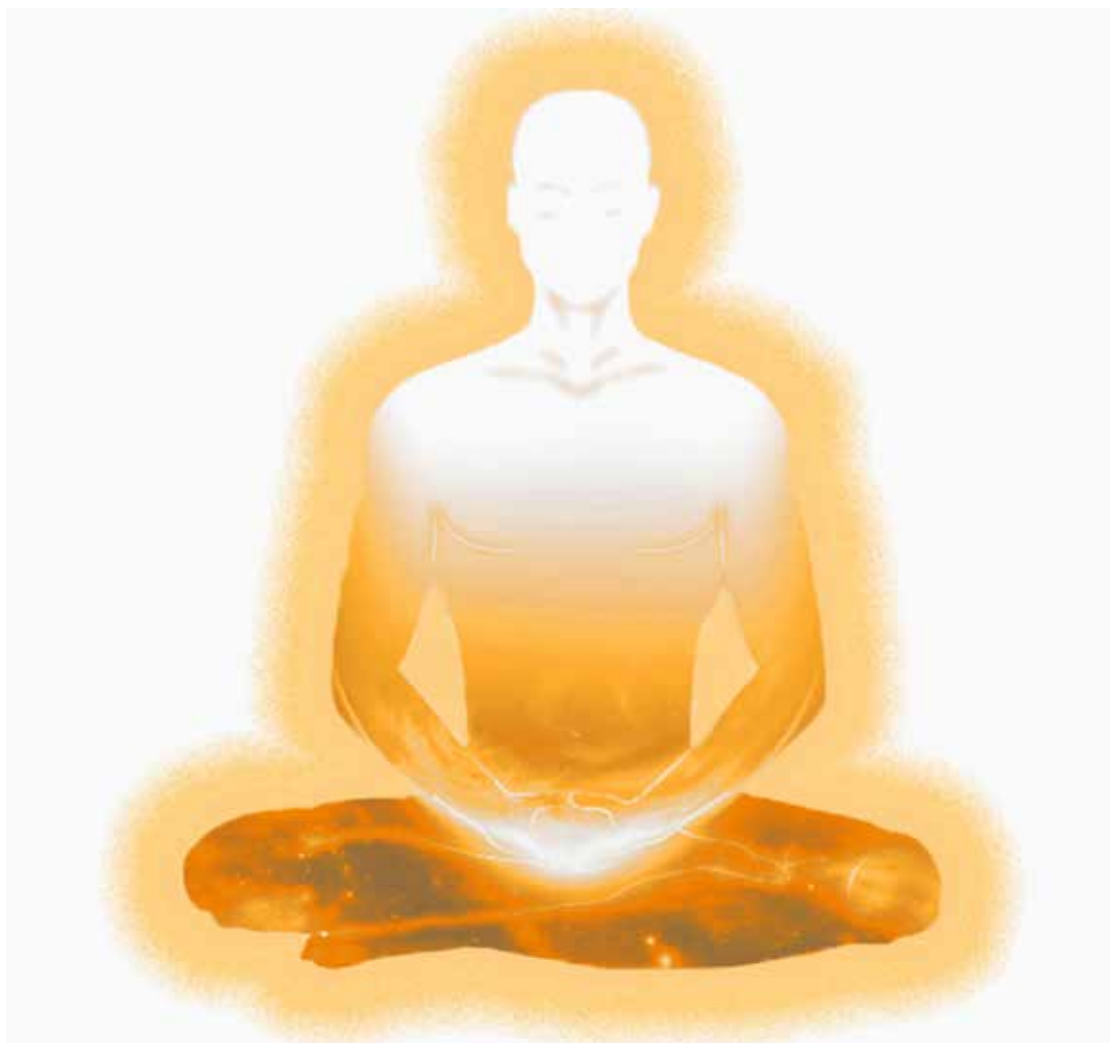
Den handler om udviklingen af det fysiske legeme, som er menneskets "persona" ("maske"), som de fleste identificerer med deres personlighed. Det er sjælens manifestation og redskab til erhvervelse af erfaringer i tidens og rummets dimension.

Mens Vesten har tradition for at skrive historie på grundlag af objektive begivenheder i formverdenen, har Østen tradition for at fokusere på de subjektive aktiviteter i historien.

Disse to tankestrømme – den objektive og den subjektive – den materielle og den immaterielle – den eksoteriske og den esoteriske – er i de seneste årtier begyndt at smelte sammen til et enhedssystem, der skal danne grundlag for en forståelse af menneskets bevidsthed. Menneskeheden vil erkende, at Rudyard Kiplings berømte udtalelse: "Øst er Øst og Vest er Vest, og de to vil aldrig mødes" er håbløst forældet.

Hvordan oplever man sig selv?

Forskellen mellem den vesterlandske og den østerlandske opfattelse af mennesket kan illustreres med et enkelt spørgsmål, som alle bør overveje: "*Hvordan oplever du dig selv? Som et legeme, der har en aura, eller som en aura, der har et legeme?*"

I Østen oplever man sig selv som et åndeligt væsen, der har en fysisk oplevelse – ikke som et fysisk væsen, der kan opnå åndelige oplevelser.

Der findes utallige bøger om auraer og chakraer, og i denne sammenhæng er der kun brug for en kort oversigt over chakraerne, de bevidsthedsaspekter de kanalisere ind i den fysiske bevidsthed, og de bevidsthedsplaner, impulserne primært stammer fra.

Chakrasystemet ser sådan ud:

Rodcentret

(Sanskrit: Mooladhara chakra)
Placering: Mellemkødet et stykke oppe i kroppen mellem kønsdelen og anus.
Funktion: Selvopholdelsesdrift. Det fysiske livs kraft.
Plan: Astralplanet.

Sakralcentret

(Sanskrit: Svadhisthana chakra)
Placering: Bag skambenet i rygsøjlen.
Funktion: Kønndrift. Det reproduktive liv og begærlivet.
Plan: Astralplanet.

Solar plexus centret

(Sanskrit: Manipura chakra)
Placering: Bag navlen i rygsøjlen.
Funktion: Følelsesliv. (Det emotionelle liv).
Plan: Astralplanet.

Hjertecenter

(Sanskrit: Anahata chakra)
Placering: Bag hjertet i rygsøjlen.
Funktion: Åndelig kærlighed. (Det indfølelsesliv).
Plan: Buddhiske plan.

Halscenter

(Sanskrit: Vishuddhi chakra)
Placering: I halsen.
Funktion: Skabende tankeliv.
Plan: Lavere mentalplan.

Pandecenter

(Sanskrit: Ajna chakra)
Placering: Midt i hovedet bag øjenbrynene.
Funktion: Abstrakt tankeliv. Det modtagende og reflekterende liv.
Plan: Højere mentalplan. (Kausalplanet).

Hovedcenter/Kroncenter

(Sanskrit: Sahasrara chakra)
Placering: Hele issen og hjernen.
Funktion: Åndelig vilje.
Plan: Atmiske plan.

Kroncenter

(Sanskrit: Sahasrara chakra)

Placering: Hele issen og hjernen.

Funktion: Åndelig vilje.

Plan: Atmiske plan.

Halscenter

(Sanskrit: Vishuddhi chakra)

Placering: I halsen.

Funktion: Skabende tankeliv.

Plan: Lavere mentalplan.

Solar plexus centret

(Sanskrit: Manipura chakra)

Placering: Bag navlen i rygsojlen.

Funktion: Følelsesliv.

(Det emotionelle liv).

Plan: Astralplanet.

Rodcentret

(Sanskrit: Mooladhara chakra)

Placering: Mellemkødet et

stykke oppe i kroppen

mellem kønsdelen og anus.

Funktion: Selvopholdelsesdrift.

Det fysiske livs kraft.

Plan: Astralplanet.

Pandecenter

(Sanskrit: Ajna chakra)

Placering: Midt i hovedet

bag øjenbrynene.

Funktion: Abstrakt tankeliv. Det

modtagende & reflekterende liv.

Plan: Højere mentalplan.

(Kausalplanet).

Hjertecenter

(Sanskrit: Anahata chakra)

Placering: Bag hjertet i

rygsojlen.

Funktion: Åndelig kærlighed.

(Det indfølelsesliv).

Plan: Buddhiske plan.

Sakralcentret

(Sanskrit: Svadhisthana chakra)

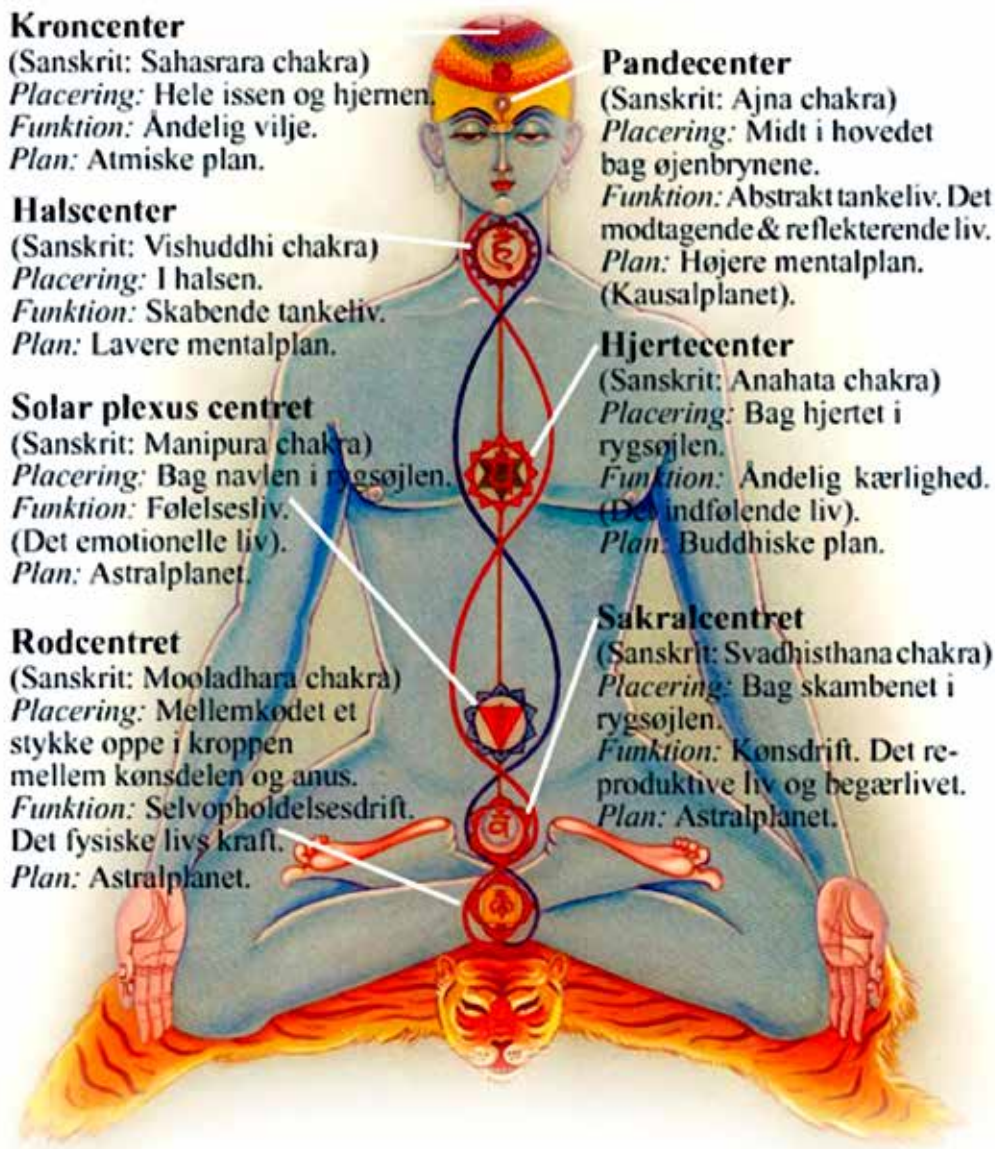
Placering: Bag skambenet i

rygsojlen.

Funktion: Kønsliv. Det re-

produktive liv og begærlivet.

Plan: Astralplanet.

Chakraerne fungerer hierarkisk

Hvert af disse chakraer fungerer hierarkisk i den forstand, at aktiviteten i et lavere chakra skaber aktiviteten i det næste og højere chakra – og hvert af de højere chakraer koordinerer aktiviteten af de lavere indtil alle chakraer til sidst fungerer som et integreret system under kroncentrets ledelse. Hvis et af karakterområderne forsømmes, skabes der en blokering.

Hovedchakraet koordineres fra sjæl og ånd

Hovedchakraet koordineres fra højere eksistensplaner, hvor sjælen befinder sig og hinsides den, ånden (monaden). Sjælen og ånden styres og koordineres af endnu mere abstrakte og derfor endnu mere fundamentale principper, som esoterikere kalder "den guddommelige plan". Samtidig ser det ud som om udviklingen af det enkelte menneskets chakraer og menneskehedens overordnede udvikling er parallelle.

Chakraer under solar-plexus er fortid

Hvert chakra har sin egen opgave i organiseringen af bevidstheden. Udviklingen af de chakraer, der ligger under solar plexus, er sket i fortiden, og de kræver derfor ikke længere særlig opmærksomhed. Den fortsatte stabilisering er overladt til chakraerne selv – dog hjulpet af passende ernæring, øvelse og sunde levilkår. Derfor hører man, at opgaven er koncentreret om udviklingen af de højere chakraer, som stadig er ufuldkomne.

"Den yoga som den spæde menneskehed benyttede sig af i den første, rent fysiske race – den lemuriske race – var hatha yoga, det fysiske legemes yoga, der bringer den fysiske organismes forskellige organer, muskler og dele i bevidst anvendelse og under bevidst kontrol ..."

"I den atlantiske tid blev menneskehedens fremskridt fremmet ved hjælp af to yogasystemer. Først den laya yoga – centrenes yoga – der skabte en stabilisering af æterlegemet og af centrene i mennesket, og udviklede den astrale og psykiske natur. Senere blev bhakti yoga, der udsprang af udviklingen af astrallegemet, forbundet med laya yoga, og dermed var grundlaget lagt for den mysticisme og hengivenhed, som har været den bagvedliggende drivkraft for nutidens ariske rodrace."

Alice A. Bailey: *Sjælens lys – Patanjalis yoga sutraer*, s. 11-12

I bogen *Agni Yoga* oplyser mesteren Morya det samme. Alice A. Bailey gør desuden opmærksom på, at hatha yoga, som hører til menneskehedens fortid, ikke er egnet til udvikling af de højere centre.

"Ingen har udviklet sig (åndeligt)¹ gennem hatha yoga"

– siger mesteren Morya.

---

¹ Forfatterens parentes.

Lemurien og Atlantis

På denne måde blev rodcentret og sakralcentret stabiliseret i menneskehedens barndom. Den lemuriske periode korresponderer derfor med menneskets tidlige barndom. Udviklingen og stabilisering af solar plexus og hjertechakraet indledtes i den atlantiske periode, og denne udvikling i menneskeheden korresponderer med den mellemste og ældre barndom.

Nutiden – menneskehedens pubertet

I den nuværende såkaldte ariske periode (som intet har at gøre med nazisternes forestillinger om den ariske race), repræsenterer menneskehedens pubertet. Her skal hals- og pandechakraet udvikles og stabiliseres. Og her finder man forbindelsen til udviklingen af de skabende evner og de intellektuelle potentialer, som normalt ikke viser sig før puberteten. I denne periode fødes evnen til at tænke rationelt og abstrakt. Yoga-metoden til udvikling af disse evner kaldes *Raja yoga* – eller "*Kongevejen til forening*".

Nutid og fremtid – abstrakt tænkning og intuition

I den nuværende og fremtidige periode, som markeres af overgangen fra Fiskenes til Vandbærerens tidsalder, vil være udtryk for menneskehedens tidlige manddom. Her vil mennesket udvikle den abstrakte tænkning, der fører til *intuition*. Intuitionen vil blive bevidsthedens almindelige udtryksmåde. Det vil vise sig ved, at et stigende antal voksne begynder at fungere gennem deres hovedcenter, og det involverer både Raja yoga og Agni yoga – "ildens yoga" – som bogstaveligt er tankesindets ild.

Alle er ikke lige langt

Det er indlysende, at ikke alle mennesker på planeten udvikler sig i samme tempo. I enhver tidsalder er nogen foran majoriteten eller "normen" i en befolkning. De repræsenterer "trendsætterne". De påvirker og former majoritetens bevidsthed eller "normer", og derfor er det kun en minoritet, der vil leve i overensstemmelse med Den Nye Tidsalders idealer.

Alle yogasystemer er relevante i dag

Selvom menneskeheden har gennemgået udviklingen frem til det nuværende niveau af selvbevidsthed, har mange alligevel bundet sig til tidligere stadier, som skal overskrides. Det er årsagen til, at alle yogasystemerne er værdifulde i dag, selvom de tidligere tiders yoga reelt ikke burde være nødvendige ud fra princippet, at det lavere ikke inkluderer det højere, men at det højere inkluderer det lavere.

Rodchakra – lever for den fysiske krop

Når et menneske lever for sin fysiske krop – eksempelvis gennem overdreven fokusering på kroppens sundhed og fysiske form – ved man, at rodchakraet (Mooladhara) dominerer.

Sakralchakra – lever for begær og erobring

Når et menneske overvejende lever gennem sine begær og besiddelser – eksempelvis ved konstant at ville erobre det modsatte køn eller anskaffe fysiske ejendele – ved man, at sakralchakraet (Svadhithana) dominerer.

Solar-plexus – lever for oplevelser

Når et menneske overvejende lever gennem sine følelser – eksempelvis ved at opsøger situationer, hvor det får nye oplevelser, føler sig godt tilpas og modtager positiv respons – ved man, at solar plexus chakraet (Manipura) dominerer.

Hjertechakra – lever for at give og modtage

Når et menneske overvejende er styret af sin sensitivitet, og lever ud fra ønsket om at give og modtage kærlighed (som ikke må forveksles med lidenskab, tiltrækning eller ønsket om at besidde), ved man, at hjertechakraet (Anahata) dominerer. Dette menneske handler til gavn for andre. Det er ikke styret af lavere følelser, men af aspiration ... altså *uselvviske* følelser, der som bekendt kaldes kærlighed.

Halschakra – lever for den logiske tænkning

Udviklingen af den konkrete tænkning (det lavere tankesind) er en overbygning, der er udviklet i barndommen. Denne udvikling er sket i et samspil med halschakraet (Vishuddhi), for ved pubertetens begyndelse er hjernen tilstrækkeligt udviklet til at skabe abstrakte tanker. Mesteren Djwhal Khul kalder denne tænkning for "*den højere tænkning*". På dette stadie kan pandechakraet eller (Ajna) vækkes – og det er her, Raja yoga kan tage sin begyndelse.

Hovedchakraet – fører til intuition

I den sene pubertet og i den tidlige voksenalder giver uddannelsessystemet mulighed for ikke alene en løbende udvikling af alle de stadier, der ligger forud, men også for en forædling og en intensivering af den abstrakte tænkning, der resulterer i udvikling af intuitionen gennem stimuleringen af hovedchakraet eller (Sahasrara).

På dette tidspunkt toner voksenlivets ansvar frem, og integrationen af kærlighed og intelligens skaber udviklingen af viljen, som er et udtryk for "positiv intention" – ikke "stædig vilje". På dette stadie har Raja yoga meget at give – og samtidig skabes grundlaget for det senere arbejde i Agni yoga.

Der kan siges meget mere om disse emner, men det er tilstrækkeligt at antyde, at udviklingen ikke sker tilfældigt. Den er logisk og hierarkisk. Samtidig giver den ethvert menneske en meningsfuld plads i menneskehedens og planetens samlede udvikling.

Hvem er Hierarkiet?

Det skulle nu være klart for enhver, at alt i naturen er hierarkisk. Men samtidig fungerer de enkelte livsenheder hierarkisk – og enhver hierarkisk enhed er desuden medlem af det overordnede hierarki.

Disciplens opgave

På de niveauer, der ligger under menneskeriget, styres den hierarkiske struktur *instinktivt*. Men da følelser og tanker og den frie vilje voksende frem i menneskelivet, blev styringen koblet til uddannelsen. Men uddannelsessystemet og handlemåderne er styret af "normen". De lever op til samfundets forventninger, og gør kun lidt for at stimulere de grænseoverskridende muligheder. Man kan kalde det "egoismes yoga" eller sætte andre ord på, som indikerer en esoterisk disciplin, men det er et faktum, at alle nødvendige informationer, der kan støtte en grænseoverskridende forskning og uddannelse eksisterer. Derfor skal alle disciple – det vil sige alle, der studerer disciplinerne – udgøre et bevidst og ikke et ubevidst hierarki, som er i stand til i stigende grad at forstå hensigten med arbejdet i denne del af Universet – og dele denne indsigt med det omgivende liv.

Bryd ud af massebevidstheden. Bliv trendsætter.

Konsekvensen vil være, at de, der bryder ud af massebevidstheden, de, der kan se bagom alt det, menneskeheden har opnået, og som på grund af deres egne erfaringer bliver "trendsættere" i livets hierarki, skaber nye muligheder for de, der kommer efter. Dermed opfylder de deres opgave i livets hierarki, hvor "de mere komplekse" videregiver informationer til "de mindre komplekse" – og dermed øges kompleksiteten til gavn for helheden.

Oppefra og ned medfører tjenestearbejde

Tidligere blev det nævnt, at et hierarki ikke fungerer fra bunden og opefter, men fra toppen og nedefter. Hierarki må derfor uundgåeligt medføre tjenestearbejde, hvad Kristus klart symboliserede, da han vaskede disciplenes fødder. Det indlysende i denne viden kan forvandle verden, for det medfører, at det er de, der befinder sig på lavere niveauer, der har til opgave at udføre det arbejde, som de, der befinder sig på højere niveauer, kan koordinere. Det er samtidig opgaven for de, der befinder sig på højere niveauer, at respondere på behovene på de lavere niveauer.

Det er ikke kun et spørgsmål om "fair play". Der er tale om et beskyttende, hjælpende, vejledende og ledende samarbejde, snarere end et dominerende, kontrollerende og undertrykkende system, selvom det er den sidste version, menneskeheden for tiden har valgt.

Grundreglen

De mennesker, der ikke medvirker til udviklingen af andre, begrænser deres egen udvikling.

- Man bliver kun et kærligt menneske gennem kærlige handlinger.
- Man viser og bekræfter sin viden og forståelse ved at dele den, og det er forudsætningen for, at man kan transformere den og forvandle viden til visdom – og bliver vismænd og -kvinder.
- Man udvikler den skabende vilje – eller gode vilje – ved at udtrykke kærlighed og forståelse.

Ved at integrere kærlighed, viden og vilje skaber man en triade af muligheder, der gør det muligt at løfte sig selv op til det næste niveau af den individuelle bevidsthed – og dermed gør man det samme for menneskeheden og planeten. Der er ikke plads til en begærlig bevidsthed eller til spirituel egoisme på fremtidens udviklingsvej.

Den evige tilbagevenden

Enhver har set et svingende pendul, som demonstrerer princippet om aktion og reaktion. Til enhver aktion hører en lige så stor og modsatrettet reaktion. (Det samme gælder også inden for psykologien). Man kan sige, at ...

– mens ethvert levende væsen bevæger sig imod større kompleksitet og orden, så søger det samtidig at opnå en tilstand af balance på det udviklingsstadium, der er opnået.

Progressive og konservative tendenser

Man kan tale om aktion eller udvikling som *progressive reaktioner* – mens balance er *konservative reaktioner*. Eksempelvis var menneskekroppen progressiv, mens mennesket voksede op, for dengang blev der skabt celler og væv. Kroppen blev konservativ, da den byggede forbindelser mellem cellerne, for at skabe en stabil struktur. Kroppen er stadig konservativ, for hvis man skærer sig eller kommer til skade, forsøger kroppen straks at genskabe den oprindelige tilstand. Når kroppen vender tilbage til status quo, siger man, at den heles.

Fravær af instinkt skaber trang til konservatisme

På livets lavere niveauer er der balance mellem de progressive og de konservative tendenser, og denne balance opretholdes instinktivt. Denne instinktive kontrol er en nødvendighed frem til det punkt, hvor mennesket udvikler modenhed. Men når det bevæger sig ind i området med menneskelige følelser, tanker og fri vilje, mangler denne genetiske kontrol. Der opstår en spænding mellem trangen til at være progressiv og trangen til at være konservativ. Årsagen er fravær af et instinkt, der straks fortæller, hvad der er rigtig eller naturlig adfærd, og det medfører, at mennesket konfronteres med konstant usikkerhed. Og dermed opstår trangen til konservatisme, som er en beskyttelse mod det ukendte, for det ukendte repræsenterer en potentiel fare.

Vaner (rutiner) afskærer mennesket fra fremtiden

Denne tendens kaldes "vaner". Vaner opstår af rutiner. Vaner stabiliserer mennesket i nutiden – men hvis de fastholdes, afskærer de det fra fremtiden. Frygt er et signal, som stammer fra konservatisme. Det udsendes, når vanerne trues. Frygt handler derfor om det nye, det usikre, det ukendte – fremtiden.

Alle kender vanens enorme magt – og derfor også frygten for at ændre adfærd. Ethvert forsøg på forandring kaster mennesket ud i en kamp mellem det gamle og det nye – og de fleste foretrækker passivitetsens ro frem for transformationens turbulens.

Denne tendens til at ville opretholde fortiden er en af grundene til, at det er så vanskeligt at gennemføre den personlige udvikling uden hjælp. Selv under vejledning af en oplyst lærer, vil den systematiske opvækning af hvert chakra kræve et så målrettet og utrættelig arbejde, at der kræves mange liv til at gennemføre processen. Heldigvis er mennesket ikke begrænset til et enkelt liv.

Hypotesen om reinkarnation

Hypotesen om reinkarnation giver mulighed for udvikling og transformation. Der siges bevidst *hypotesen*, for der er jo stadig mange mennesker, der betragter reinkarnationstanken som ulogisk, og foretrækker at være konservative frem for progressive. Den modsatte hypotese, at mennesket kun har ét liv (hvilket i øvrigt også bør bevises), og at den menneskelige bevidsthed forsvinder efter døden, er dominerende i Vesten.

Andre kilder bryder med konservatismen og frygten for det ukendte. Og mængden af informationer om et liv efter livet er overvældende. Man hører om nær-dødsoplevelser, ud-af-kroppen-oplevelser, regressionsoplevelser ... etc. De mange udsagn udgør tungtvejende indicier, som åbner mulighed for, at der findes andet og mere end det fysiske liv.

Vil Sheldrakes teori bane vejen?

Muligvis vil Rupert Sheldrakes teori om morfogenetiske felter – eller et æterisk legeme, der er støbeform for det fysiske legeme – bane vejen til erkendelse af sjælen. Og dermed vil ideen om at bevidstheden inkarnerer i skiftende legemer være nærliggende. Rupert Sheldrake oplyser, at de morfogenetiske felter er organiserede, som de er, fordi de blev organiseret sådan i fortiden. Det betyder, at det er det elektromagnetiske felt, der ligger til grund for skabelsen af de fysiske former. Det er helt i overensstemmelse med åndsvidenskabens oplysning om, at livet manifesterer sig indefra og ud – fra årsagernes verden til virkningernes verden.

Sjælen er menneskets morfogenetiske felt

Eftersom følelseslivet og tankelivet endnu er uorganiserede, må man formode, at det morfogenetiske felt, der ligger bag skabelsen af disse legemer, endnu ikke er fuldt organiseret. Dette morfogenetiske felt er menneskets sjæl. Sjælen er ikke fuldkommen fra starten, for havde den været det, ville der ikke være behov for yderligere udvikling, for så ville sjælen være fuldt ud kontrolleret fra et dybere niveau.

Mennesket er et resultat af egne erfaringer

Hvis man kan acceptere, at sjælen er det højeste niveau af integration i inkarnationerne, må man uundgåeligt være resultatet af sine egen erfaringer, og disse erfaringer skaber det morfogenetiske bevidsthedsfelt eller mulighederne i kommende liv. Og sådan fortsætter man med inkarnationer, indtil man har arbejdet sig gennem de forskellige bevidsthedsniveauer, der er nødvendige for at opfylde planetens behov.

De saliges øer. Nirvana. Himlen. Paradis.

Hvad sker der, når målet er nået? Kelterne taler om "de saliges øer". Hinduerne om "Nirvana". Jøder og kristne kalder det "Himlen". Og muslimerne siger "Paradis". De mange navne lover, at mennesket får mulighed for at leve et andet sted. De egenskaber, man har erhvervet sig, skal bruges på næste rejse. Ultimativt vil et menneske vokse fra planeten og overgå til andre sfærer, mens andre overtager dette menneskes plads i planetens hierarki.

Livets uendelige kæde

Livets hierarki slutter ikke med planetens menneskehed, men fortsætter med at øge kompleksiteten, fleksibiliteten og koordineringen af bevidstheder hinsides planeten. Livets store kæde fortsætter opad ligesom "Jakobsstigen".

Tilbage til Faderens hus

Det er de store religioners budskab om, at mennesket vender tilbage til "Faderens hus". Det er et symbol på bevidsthedens udvikling, der kulminerer i mesterskab. Det er mestrenes opgave at tjene, for det er de højere niveauers opgave at tjene de lavere. Hinduernes taler om "Mahatmaerne" – de store sjæle eller "visdommens mestre". Disse mestre har alle selv gået den vej, gennemsnitsmenneske vandrer på nu.

Det hierarkiske princip er livets uendelige og ubrudte kæde, der løber fra det uendeligt lille til det uendeligt store – fra det uendeligt enkle til det uendeligt komplekse. Det enkelte menneske er et hierarki på menneskehedens niveau, og derfor er alle mennesker medskabere af bevidsthedens hierarki. Alle følger reglen om, at det højere leder det lavere, og at det højere beskytter det lavere. Uden det lavere kan det højere ikke fungere. Uden det højere, har det lavere ingen ledere.

Derfor er de væsener, der er gået forud, menneskehedens hjælpere og beskyttere. Og det samme er menneskeheden i forhold til de, der kommer efter. Sammen er alle planetens hjælpere og beskyttere.

Kildehenvisning:

Primære kilder til behandling af dette emne er Alice A. Bailey, Tom Carney fra Arcana Workshops i L.A., Californien og Mark Braham, der er filosof, Ph.D. og præsident for *The Association for Integrative Education* i Geneve.

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk